ВИСНОВОК
ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ

Аспірантки Ващенко Олени Миколаївни
на тему: «Удосконалення менеджменту залізничних пасажирських перевезень в умовах цифровізації ринку», поданої на здобуття
ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 – Менеджмент
з галузі знань 07 – Управління та адміністрування

Дисертаційна робота Ващенко Олени Миколаївни на тему: «Удосконалення менеджменту залізничних пасажирських перевезень в умовах цифровізації ринку» виконана на кафедрі економіки та менеджменту, подана на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 073 «Менеджмент». Тема дисертації затверджена на засіданні Вченою радою ННІ ДІІТу протокол №7 від 29.04. 2025 року.

Публічна презентація наукових результатів дисертації та її обговорення здійснювалось
на засіданні кафедри економіки та менеджменту ННІ ДІІТ Українського державного університету науки і технології (протокол № 12 від «08» квітня 2026р.)

Ступінь актуальності теми дисертації та її зв'язок з планами наукових робіт університету

Актуальність теми дисертаційного дослідження полягає у забезпечення сталого розвитку і конкурентоспроможності залізничного транспорту в умовах сьогодення прямопропорційно залежить від впровадження «останніх» інноваційних рішень, які відповідають сучасним трендам науково-технічного прогресу. При цьому основним напрямом трансформації суспільства нині виступає цифровізація, яка в економічній сфері ґрунтується на тотальному впровадженні інформаційно-комунікаційних технологій та орієнтована на глибоке перетворення продуктів, бізнес- і операційної моделі підприємств та процесів взаємодії між користувачами і постачальниками продукції і послуг. Для нормальної роботи залізничного транспорту України у сучасних умовах кризового стану інфраструктури залізничного транспорту та проблем організаційно-управлінського характеру, саме розвиток системи менеджменту залізничних пасажирських перевезень в умовах цифровізації ринку стане фактором інноваційного розвитку. Адже цифрові інновації дозволять кардинально змінити методи роботи і підвищити ефективність бізнес-процесів підприємств залізничного транспорту, що підтверджує актуальність і своєчасність обраної теми дисертації.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертація виконувалася з урахуванням і відповідно до основних положень Стратегії людського розвитку України (затверджена Указом Президента України №225/2021), Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки (Постанова кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695), Цілях сталого розвитку України до 2030 року (Указ Президента України від 30 вересня 2019 р. № 722/2019) та Плані Ukraine Facility 2024-2027 (Розпорядження Кабінету Міністрів України від 18 березня 2024 р. № 244-р).

3. Наукова новизна, теоретичне та практичне значення результатів дисертації

Наукова новизна одержаних результатів. У дисертаційній роботі обґрунтовано та розвинуто теоретико-методичні положення і практичні рекомендації щодо удосконалення менеджменту залізничних пасажирських перевезень в умовах цифровізації ринку, що формує підґрунтя для комплексного вирішення науково-практичного завдання цифрової трансформації пасажирського залізничного транспорту та підвищення ефективності управління якістю транспортних послуг.

Наукова новизна отриманих результатів розкривається через такі положення:

вперше:

- розроблено авторську клієнтоорієнтовану модель цифрової трансформації пасажирських залізничних перевезень, спрямовану на підвищення якості пасажирського сервісу на основі оцінювання ключових показників інтерактивної цифрової панелі, яка інтегрує та узагальнює результати оцінювання функціонування транспортної системи як з позицій операційної ефективності перевізника, так і з позицій якості клієнтського досвіду пасажирів.

удосконалено:

- модель управління пасажирськими залізничними перевезеннями на засадах цифрової трансформації, яка тепер інтегрує цифрові сервіси та платформи, смарт-інфраструктуру й хмарні технології, що значною мірою сприяють підвищенню якості клієнтського досвіду, формуванню єдиного цифрового простору та підвищенню ефективності й конкурентоспроможності пасажирських перевезень;

- методичний підхід до оцінювання якості пасажирського сервісу та рівня комфорту в поїздах дальнього сполучення на основі результатів анкетування пасажирів, що дало змогу ідентифікувати пріоритетні напрями підвищення якості обслуговування.

- систему цифрових індикаторів якості залізничних пасажирських перевезень, яка на відміну від існуючих систем, ґрунтується на інтеграції операційних, сервісних, поведінкових та цифрових показників у єдину цифрову панель управління якістю, що забезпечує комплексний моніторинг параметрів обслуговування в режимі реального часу, підтримку оперативного управління сервісними процесами, підвищення результативності діяльності персоналу та формування аналітичної основи для обґрунтованого стратегічного планування розвитку пасажирських перевезень.

набуло подальшого розвитку:

- методичний підхід до оцінювання якості пасажирських перевезень, в основі якого, на відміну від існуючого, покладено інтегральний індекс якості перевезень (Q), який є кількісним комплексним показником і дозволяє узагальнено відображати рівень якості пасажирських перевезень, що ґрунтується на інтеграції кількох груп окремих індикаторів в єдину узагальнену оцінку.

- антикризовий підхід до управління залізничними пасажирськими перевезеннями в умовах воєнного стану, який, на відміну від існуючих, базується на удосконаленні тарифної політики на засадах диференціації та соціальної збалансованості; запровадженні прозорих цифрових механізмів реалізації проїзних документів; оновленні парку пасажирських вагонів із підвищенням енергоефективності; оптимізації структури поїздів і частоти їх курсування відповідно до зміненої географії попиту; впровадженні системного механізму компенсації пільгових перевезень.

Практичне значення одержаних результатів. Розроблені в межах дослідження теоретичні узагальнення та практичні пропозиції орієнтовані на зміцнення конкурентних позицій пасажирських залізничних перевезень в Україні, підвищення клієнтської лояльності та формування ролі залізничного транспорту як базового складника щоденної мобільності населення і стратегічного інструменту державної транспортної політики.

Запропонована автором інтерактивна панель моніторингу та управління якістю, що передбачає застосування інтегрального індикатора, сформованого на основі цифрових оцінок пасажирів у процесі здійснення поїздки, створює інструментарій двосторонньої взаємодії, який дозволяє пасажирам оцінювати рівень сервісу в режимі реального часу, а перевізнику — здійснювати аналітичний контроль якості обслуговування та підвищувати результативність управління транспортними процесами.

Окремі положення дисертаційного дослідження покладено в основу проекту «Інноваційний розвиток транспортної інфраструктури для мультимодальних перевезень та формування пасажирських ХАБів в Україні».

Ключові результати дисертаційної роботи впроваджено у навчальний процес Українського державного університету науки і технологій при виконанні здобувачами бакалаврських та магістерських кваліфікаційних робіт, організації та проходженні загально-залізничної практики, а також під час викладання дисциплін «Менеджмент», «Управління змінами на транспорті», «Управління інноваційною діяльністю» від 5.01.2026 року.

Результати дисертаційного дослідження знайшли свою практичну значущість та використовуються у подальшій діяльності ТОВ «НВП «АТТРАНС». Основна мета - підвищення ефективності управління виробничими процесами, впровадження цифрових сервісів та комплексних систем моніторингу якості обслуговування об'єктів залізничного транспорту, а також для прогнозування й оцінювання можливих ризиків. Акт впровадження № 3 від 22.12.2025 року.

Особистий внесок здобувача. Дисертаційна робота є самостійно виконаною працею автора. Отримані результати, пропозиції, рекомендації, що викладені в дисертації, отримані

здобувачем особисто. Автором розроблено методичні підходи та практичні заходи щодо удосконалення менеджменту залізничних пасажирських перевезень в умовах цифровізації ринку.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана діловою українською мовою з дотриманням стилю викладення результатів проведених досліджень відповідно до встановлених вимог. Стиль викладання наукових положень і висновків забезпечує доступність сприйняття та осмислення матеріалів дослідження.

4. Наукові публікації, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, та повнота опублікування результатів дисертації

За результатами дисертаційної роботи опубліковано 18 наукових праць серед яких 5 наукових статей у фахових наукових виданнях, тези доповідей на 12 міжнародних наукових конференціях і 1 на всеукраїнській науковій конференції.

Статті у наукових фахових виданнях України

1. Чаркіна Т. Ю., Ващенко О. М. Стратегічні напрями менеджменту пасажирських залізничних перевезень в Україні. *Ефективна економіка.* 2023. № 9. DOI: https://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.9.16.

2. Ващенко О. М. Можливості та тенденції застосування цифровізації в організації залізничних пасажирських перевезень в Україні. *Review of transport economics and management.* 2023. 10 (26). С. 290–298.

3. Чаркіна Т. Ю., Ващенко О. М. Удосконалення системи якості послуг залізничних пасажирських перевезень в Україні. *Вісник економіки транспорту і промисловості* : зб. наук.-практ. ст. Укр. держ . ун-т залізн. трансп. Харків, 2024. № 86. С. 167–176.

4. Ващенко О. М. Новий підхід до надання якості послуг у залізничних пасажирських перевезеннях. *Агросвіт :* науково-практ. журн. 2025. № 5. С. 95-100.

5. Ващенко О. М. Інтерактивний контент у цифрових технологіях пасажирських залізничних перевезень. *Інвестиції: практика та досвід.*2025. № 21. С. 245-250.

Тези доповідей та матеріали науково-практичних конференцій

6. Vashchenko O. The need for digitalization in passenger rail transportation. *Modern Technologies: Improving the Present and Impacting the Future*, November 23, 2022 (Dnipro, Ukraine). P.42-43.

7. Чаркіна Т. Ю., Ващенко О. М. Необхідність трансформації в організації залізничних пасажирських перевезень. *Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні*: V Міжнародна науково-практ. конф, Вінниця : ВНТУ, 2022. С. 600–602

8. Чаркіна Т. Ю., Ващенко О. М. Удосконалення менеджменту залізничних пасажирських перевезень в умовах цифровізації ринку. *Modern directions of scientific research development.* Proceedings of XV International Scientific and Practical Conference. Chicago, USA, 10-12 August 2022. P. 426 – 430.

9. Чаркіна Т. Ю., Ващенко О. М. Тенденції розвитку пасажирських перевезень в Україні. *Scientific research in the modern world.* Proceedings of V International Scientific and Practical Conference. Toronto, Canada. 9-11 March 2023. P. 430–437.

10. Марценюк Л. В., Ващенко О. М. Залучення інвестицій у залізничну галузь як засіб забезпечення економічної безпеки України. *Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти :* матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 17 бер. 2023 р.). Дніпро : ДДУВС, 2023. С. 469-470

11. Задоя В. О., Ващенко О. М. Закордонний досвід інноваційного розвитку у сегменті залізничних пасажирських перевезень. *The philosophical and attitudinal underpinning of scientific methods*, Lublin, Poland April 03 – 04, 2023. С. 16-20.

12. Ващенко О. М. Визначення сучасної моделі менеджменту для підприємств в Україні. *Проблеми та перспективи розвитку залізничного транспорту* : матеріали 82-ї Міжнародної науково-практ. конф., 20-21 квітня 2023 р. / за заг. ред. Ю.С. Пройдака, Р.В. Маркуля; УДУНТ. Дніпро, 2023. С. 110- 112.

13. Чаркіна Т. Ю., Ващенко О. М. Інноваційні підходи до покращення якості залізничних пасажирських перевезень в Україні. *Двадцята науково-практ. міжнародна конф. «Міжнародна транспортна інфраструктура, індустріальні центри та корпоративна логістика»,* 6-7 червня 2024 року, м. Харків, Україна. Харків, 2024. С. 84-86.

14. Ващенко О. М. Концептуальні основи формування системи менеджменту залізничних пасажирських перевезень. *The 2nd International scientific and practical conference "Scientific achievements of contemporary society" (September 12-14, 2024).* Cognum Publishing House, London, United Kingdom. 2024. С. 354-358.

15. Ващенко О. М. Необхідність впровадження діджитал-менеджменту в бізнес-процеси на залізничному транспорті. *ІІІ Міжнародна науково-практична дистанційна конференція «Thematic Aspects of Contemporary Scientific Research: From Theory to Practice»,* 16-18 вересня 2024 р., Київ, Україна. Київ, 2024. С. 24-27.

16. Charkina T. Yu., Vashchenko O. M. Anti-crisis directions and ways to gradually reduce the loss of railway passenger transportation. *Міжнародна науково-практ. конф. «Актуальні проблеми та тренди розвитку систем управління в сучасних умовах»,* 26 березня 2025 р. с. 49-51.

17. Чаркіна Т. Ю., Ващенко О. М. Трансформаційні зміни в пасажирських перевезеннях на залізничному транспорті в умовах кризи. *Зб. матеріалів круглого столу (до 30-річчя кафедри менеджменту та фінансів ННІ УДХТУ УДУНТ) «Нові реалії повоєнного суспільства України: управління, бізнес, гостинність, культура».* Дніпро : Укр. держ. ун-т науки і технологій, ННІ УДХТУ, 2025. С. 142-144.

18. Чаркіна Т. Ю., Ващенко О. М. Концепція сімейного купе як інструменту підвищення клієнтоорієнтованості в пасажирських залізничних перевезеннях. «*Міжнародна транспортна інфраструктура, індустріальні центри та корпоративна логістика*», 5-6 червня 2025 року, м. Харків, Україна. Харків, 2025. С. 94-95.

Апробація результатів дисертації. Ключові положення та одержані результати дослідження пройшли апробацію у 13 науково-практичних конференціях, із яких 11 міжнародні.

5. Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності

Під час виконання дисертації аспірантка Ващенко О. М. дотримулася принципів академічної доброчесності, що підтверджено сервісом перевірки робіт на виявлення схожості текстів Turnitin. За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації не було виявлено ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації.

ВИСНОВОК:

Ознайомившись з дисертаційною роботою Ващенко Олени Миколаївни на тему: «Удосконалення менеджменту залізничних пасажирських перевезень в умовах цифровізації ринку» зі спеціальності 073 «Менеджмент» та науковими публікаціями, у яких висвітлено основі наукові результати, а також враховуючи результати апробації дисертаційної роботи, вважаємо, що:

1. Дисертаційна робота «Удосконалення менеджменту залізничних пасажирських перевезень в умовах цифровізації ринку» за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю та практичною придатністю здобутих результатів є закінченим фундаментальним дослідженням, яке відповідає ОНП «Менеджмент».

2. Дисертаційна робота «Удосконалення системи менеджменту персоналу підприємства на основі цифрової конвергенції» відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, і рекомендується до разового захисту у спеціалізованій вченій раді.

Голова засідання, завідувач кафедри
«Економіка та менеджмент», д.е.н., професор — Тетяна ЧАРКІНА

Вчений секретар УДУНТ — Тетяна РАДКЕВИЧ

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет науки і технології
ЄДРПОУ 44165850
місто Дніпро